Korruptsioon

Ohuhinnang: Eestis on ulatusliku korruptsiooni asetleidmine vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Riigikohus on oma otsustes märkinud, et korruptsioon on üks kõige raskemini avastatav kuritegu, sest ebaõiguskokkulepe sõlmitakse üldjuhul salaja. Sellise kuriteo puhul ei saa kõneleda tavapärases mõttes ohvritest ja seetõttu pole tavaliselt ka inimesi, kes sellest riigivõime teavitaksid. Otsesed tõendid võivad puududa, mistõttu tuleb korruptsioonikuritegusid menetledes piirduda sageli kaudsete tõenditega.

Korruptsioon tekitab ebavõrdsust ja taastoodab valitsuse moonutatud kulutuste kaudu vaesust. Samuti käib korruptsiooniga käsikäes poliitiline ja majanduslik ebastabiilsus. Korruptsiooni tagajärjel kahaneb majanduskasv, kuna korruptiivne majanduskeskkond ei soodusta investeeringuid. Korrumpeerunud organisatsioonid ei toimi ega täida eesmärki, milleks nad peaksid loodud olema – näiteks korrumpeerunud kohtunik ei mõista õigust, korrumpeerunud politseinik ei enneta ega takista õigusrikkumist, korrumpeerunud poliitik ei lähtu riigi huvidest, vaid tegutseb oma äri või muudest huvidest lähtuvalt. Ka korrumpeerunud ärikeskkond mõjutab tarbijat, kelle valikuvõimalused on ahtamad või kallimad.

Erahuvidest lähtuvad ametialased otsustused võivad oluliselt suurendada nende elluviimise hinda. Konkureerivaid pakkumisi küsimata või neid tõrjudes ja endaga seotud isiku kasuks otsustades saame sama raha eest vähem avalikke teenuseid. Kui korruptsiooni tõttu seatakse kahtluse alla riigile antud välisabi kasutamise sihipärasus, võib sellel olla mõju meie liitlasriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide juhtidele ning see võib viia otsusteni küsida juba antud raha tagasi ja edaspidi hoiduda meie toetamisest.

Korruptsiooni kui ebaaususe vohamine õõnestab riigi usaldusväärsust elanike hulgas, nõrgendab ühiskonna sidusust ja seeläbi riigi vastupanuvõimet välisohtudele, sealhulgas sõjalisele kallaletungile. Kui massiliselt korruptsiooni tajuvad inimesed nõustuvad, et riigiga ei saagi ausalt asju ajada ja võimu kasutatakse meelevaldselt, hakkab äraostetavus lokkama igal tasemel.

OHUD

- ✓ Eesti majanduskeskkond on endiselt majandussurutise all, mistõttu võib 2025. aastal prognoosida nii varavastaste kuritegude kui ka äriühingute maksu- ja pankrotikuritegude arvu kasvu. Majandusseisu tõttu on suurem oht ka korruptsioonikuritegudeks, sest ettevõtjatel võib olla suurem

- huvi tagada endale kindel käive.

- Transparency Internationali 2024. aasta korruptsioonitaju indeksis jagab Eesti 76 punktiga 13. kohta Uruguayga. 10 aastaga on Eesti tulemus küll paranenud kuue punkti võrra, kuid viimastel aastatel oleme jäänud stabiilselt paigale. Korruptsioonitaju indeks näitab, et enamik riike ei ole enam kui kümne aasta jooksul teinud korruptsiooniga võitlemisel edusamme või ei ole üldse saavutanud edu ning enam kui kaks kolmandikku riikidest on saanud alla 50 punkti 100-st.

- Transparency International on sisulise teemana välja toonud korruptsiooni ja kliimakriisi seose. Erinevate faktorite koosmõjul jäävad kliimamuutuse aeglustamiseks vajalikud tihti väga ambitsioonikad meetmed poliitilisel tasandil vastu võtmata – eelistatakse kitsaste huvigruppide ärihuve ühiskonnaülesele hüvele. Seega aitab pikaajalistele plaanidele keskkonna jätkusuutlikkuse tagamiseks kindlasti kaasa see, kui ühiskonnas on madal korruptsioonitase.

TEGEVUSED

- GRECO ehk Group of States Against Corruption (ingl k) / Groupe d'Etats contre la corruption (pr k) on Euroopa Nõukogu juures asuv korruptsioonivastane riikide ühendus. GRECO eesmärgiks on hinnata liikmesriikide valmidust võidelda korruptsiooniga ning hindamisprotseduuri kaudu anda riikidele soovitusi korruptsioonivastaseks tegevuseks. Senised viis hindamisvooru on Eesti jaoks edukalt lõppenud. VI hindamisvoorus, mis algab 2025. aastal, hinnatakse korruptsioonivastast tegevust kohalikes omavalitsustes.

Ava kõik

Loe veel

Prokuratuuri aastaraamat 2024 avaneb uues vahekaardis

Aastaraamatud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis

Korruptsioonivastane tegevuskava 2021-2025, Justiits- ja Digiministeerium avaneb uues vahekaardis

Korruptsioonivaba Eesti, Transparency International avaneb uues vahekaardis

Korruptsioon.ee avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025